

Vejledning til at ansøge om en forundersøgelse

Hvordan kan arkitekturen styrke jeres kulturhus?

Mange kulturhuse står med ambitioner, som ikke kan løses alene gennem nye aktiviteter eller en ny organisering.

Måske ønsker I at styrke hverdagsdriften, skabe bedre rammer for aktiviteter og fællesskaber eller invitere nye brugergrupper indenfor. Måske vil I udvikle kulturhusets rolle som lokalt mødested eller få mere ud af de rammer, I allerede har.

Kulturhuse for Alle er et samarbejde mellem den filantropiske forening Realdania, Lokale og Anlægsfonden og Kulturhusene i Danmark. Gennem indsatsen kan mellemstore kulturhuse med omkring 3-10 årsværk og mindst fem år i drift søge støtte til en forundersøgelse, hvor de – sammen med arkitektfaglige rådgivere – undersøger, hvordan arkitektur, rum og indretning kan bidrage til den udvikling, de ønsker for deres kulturhus.

Det handler blandt andet om, hvordan husets arkitektur, indretning, adgangsforhold og rum påvirker hverdagen i kulturhuset, hvilke aktiviteter der kan finde sted, hvem der føler sig velkommen, og hvordan mennesker mødes.

Det kan også handle om, hvordan I kan omdanne, bygge om eller bruge de eksisterende rammer på nye måder, så kulturhuset i højere grad understøtter jeres ambitioner. Måske ønsker I at skabe bedre rammer for unge, mennesker med sårbarheder, mennesker med minoritetsbaggrund eller andre målgrupper, som i dag er underrepræsenterede blandt jeres brugere. Det kan også være, at I ønsker at styrke den daglige drift eller udnytte bygningen bedre. Nogle steder kan små ændringer gøre en stor forskel. Andre steder kan det kræve en egentlig ombygning. Fælles er, at udgangspunktet er det kulturhus, I allerede har.

Hvad er en forundersøgelse?

En forundersøgelse er et udviklingsforløb, hvor I (sammen med proces- og arkitektfaglige rådgivere med erfaring i udvikling af eksisterende bygninger og involvering af nye brugergrupper) undersøger, analyserer og afprøver forskellige muligheder, før I beslutter, hvordan kulturhuset bedst kan udvikles.

Det er hverken et traditionelt analyseprojekt eller et færdigt byggeprojekt. Formålet er at blive klogere på, hvordan bygningens rum, funktioner og indretning kan understøtte de aktiviteter, fællesskaber og den udvikling, I ønsker.

Undervejs i forundersøgelsen kan I analysere kulturhusets brug, inddrage brugere og samarbejdspartnere og afprøve idéer i praksis. Forundersøgelsen skal give jer et kvalificeret grundlag for at beslutte, hvordan kulturhuset bedst udvikles, uanset om det peger på mindre justeringer eller en større ombygning.

Forundersøgelsen tager altid udgangspunkt i det kulturhus, I allerede har. Den kan pege på alt fra mindre ændringer i indretning og brug af rummene til en større ombygning af den eksisterende bygning. Kulturhuse for Alle omfatter ikke nybyggeri eller opførelse af nye kulturhuse.

En forundersøgelse giver ikke automatisk støtte til at gennemføre projektet efterfølgende. Til gengæld giver den jer et stærkt beslutningsgrundlag og et bedre udgangspunkt for den videre udvikling af jeres kulturhus.

Hvad kan en forundersøgelse gøre for jeres kulturhus?

En forundersøgelse giver jer mulighed for at se jeres kulturhus med nye øjne, før I beslutter, hvordan det skal udvikles.

I behøver ikke kende løsningen på forhånd. Tværtimod er formålet med forundersøgelsen at blive klogere på, hvilke udfordringer der står i vejen for jeres ambitioner, og hvordan arkitektur, rum og indretning kan være en del af løsningen.

Når en forundersøgelse er afsluttet, står I med et kvalificeret grundlag for at beslutte de næste skridt. Den vil typisk indeholde:

- Et bredt forankret fremtidsbillede af, hvad I ønsker at opnå.
- Ny viden om, hvordan huset fungerer for eksisterende og nye brugere, frivillige og medarbejdere.
- Konkrete erfaringer med, hvordan bygningens rammer kan understøtte kulturhusets udvikling.
- Skitsetegninger af det arkitektoniske greb, der beskriver den overordnede idé ift. den fysiske forandring.
- Et budget og en finansieringsplan for at kunne realisere den fysiske forandring.

For nogle kulturhuse peger forundersøgelsen på mindre ændringer, der kan gøre en stor forskel i hverdagen. For andre bliver den afsæt for en større ombygning eller transformation af det eksisterende kulturhus.

Hvad kan I bruge støtten til?

Støtten skal bruges til at gennemføre en kvalificeret forundersøgelse. Støtten kan blandt andet bruges til:

- Arkitektfaglig rådgivning
- Analyser af kulturhusets bygning og brug
- Brugerinddragelse og workshops
- Afprøvning af idéer og midlertidige løsninger
- Facilitering af udviklingsprocessen
- Andre aktiviteter, der bidrager til at undersøge, hvordan arkitektur, rum og indretning kan understøtte jeres ambitioner.

Hvad forventes der af jer?

En forundersøgelse er et udviklingsforløb, som kræver aktiv deltagelse fra kulturhuset.

Det er derfor en forudsætning for at modtage støtte, at kulturhusets ledelse prioriterer tid til forløbet og afsætter mindst 100 timer til projektledelse og deltagelse i udviklingsforløbet.

Timerne skal blandt andet bruges til samarbejdet med de arkitektfaglige rådgivere, møder, brugerinddragelse og den løbende koordinering af forløbet.

I ansøgningen skal I vedlægge en skriftlig tilkendegivelse fra kulturhusets ledelse om, at timerne er afsat. Kravet om, at der afsættes mindst 100 timer, skal sikre realistisk kapacitet og en god projektproces.

Budget og økonomi

Forundersøgelsen har en samlet økonomisk ramme på op til 500.000 kr. inkl. moms.

I skal **ikke** vedlægge et budget sammen med ansøgningen. Hvis jeres projekt bliver udvalgt, udarbejdes det endelige budget i samarbejde med de tilknyttede rådgivere. Budgettet skal godkendes af partnerskabet, inden forundersøgelsen kan gå i gang.

Rammen på op til 500.000 kr. dækker udgifter til:

- Honorar til rådgivere (maks. 300.000 kr.)
- Brugerinddragelse (maks. 100.000 kr.)
- Materialer til fysiske afprøvninger (maks. 100.000 kr.)

Den konkrete budgetdisponering afhænger af projektets behov. Nogle forundersøgelser vil have behov for hele rammen, mens andre vil kunne gennemføres for et lavere beløb.

Brug publikationen 'Kulturhuse – Caseanalyse af arkitekturens betydning for deltagelse, fællesskab og brug' til at kvalificere jeres ansøgning

Publikationen 'Kulturhuse – Caseanalyse af arkitekturens betydning for deltagelse, fællesskab og brug' er en del af ansøgningsgrundlaget. Vi forventer derfor, at I orienterer jer i den og bruger den aktivt, når I udvikler jeres ansøgning.

Download publikationen her: [Kulturhuse – Caseanalyse af arkitekturens betydning for deltagelse, fællesskab og brug](#).

Publikationen er udarbejdet af Realdania, Lokale og Anlægsfonden og Kulturhusene i Danmark og samler erfaringer og eksempler fra danske kulturhuse. Den kan hjælpe jer med at afklare jeres ambition, identificere den udfordring, I ønsker at undersøge, og få inspiration til, hvordan arkitektur, rum og indretning kan understøtte kulturhusets udvikling.

Caseanalysen tager udgangspunkt i tre perspektiver, som kan hjælpe jer med at undersøge jeres kulturhus fra forskellige vinkler.

Kulturhuset i byen

Her ser I på kulturhusets rolle og konkrete placering i lokalområdet.

Overvej blandt andet:

- Hvilken betydning har kulturhuset i dag?
- Hvad betyder placeringen af huset i byen – er det en styrke eller en udfordring?
- Hvilken rolle ønsker I, at det skal spille fremover?
- Hvordan kan en forandring af de fysiske rammer understøtte den udvikling?

Kulturhuset som vært

Her ser I på, hvordan kulturhuset opleves af dem, der bruger det og dem, I gerne vil invitere indenfor.

Overvej blandt andet:

- Hvem føler sig velkommen i huset?
- Hvem gør ikke?
- Hvordan kan rum, indretning og adgangsforhold gøre kulturhuset mere åbent, overskueligt og inviterende?

Kulturhuset som udfoldelsesrum

Her ser I på, hvordan bygningen understøtter de aktiviteter, I gerne vil skabe.

Overvej blandt andet:

- Hvilke aktiviteter fungerer godt i dag?

- Hvor begrænser de fysiske rammer jer?
- Hvordan kan bygningen give bedre daglig drift og muligheder for aktiviteter, samarbejde og fællesskab?

Caseanalysen giver ikke svarene på jeres udfordringer. Den hjælper jer med at stille de rigtige spørgsmål og kvalificere de overvejelser, der skal danne grundlag for jeres ansøgning.

Sådan udvikler I en stærk ansøgning

En stærk ansøgning begynder ikke med ansøgningsskemaet.

Den begynder med en fælles samtale om, hvad I ønsker at udvikle i jeres kulturhus – og hvorfor.

Vi anbefaler derfor, at I samler medarbejdere, frivillige, bestyrelse og eventuelle samarbejdspartnere, inden I går i gang med at skrive ansøgningen. Jo flere perspektiver I får med tidligt i processen, desto bedre grundlag har I for at beskrive den udfordring, I ønsker at undersøge.

Tag udgangspunkt i disse fire spørgsmål

Ansøgningsskemaet tager udgangspunkt i fire spørgsmål. Brug dem som afsæt for jeres drøftelser og til at udvikle jeres projekt.

1. Hvem er vi som kulturhus?

Beskriv kort jeres kulturhus.

Hvad kendetegner jer? Hvilken rolle spiller I i lokalområdet? Hvilke aktiviteter og fællesskaber står I for i dag?

Det handler ikke om at beskrive alt om kulturhuset, men om at give et billede af, hvem I er, og hvad der er vigtigt for jer.

2. Hvilken udfordring vil vi gerne undersøge?

Tag udgangspunkt i en konkret udfordring, som har betydning for kulturhusets udvikling.

Det kan for eksempel være, at:

- De nuværende rammer gør det svært at gennemføre de aktiviteter, I ønsker
- En uhensigtsmæssig drift, som de fysiske rammer er en del af at skabe
- Bestemte målgrupper sjældent bruger kulturhuset
- Huset er svært at orientere sig i eller opleves uoverskueligt

- De eksisterende lokaler ikke udnyttes optimalt
- Huset understøtter ikke den måde, I gerne vil arbejde på.

I behøver ikke kende løsningen på forhånd.

Tværtimod leder vi ikke efter færdige projekter eller konkrete byggeidéer. Vi leder efter kulturhuse, der har mod på at undersøge en reel udfordring og er nysgerrige på, hvordan arkitektur, rum og indretning kan være en del af løsningen.

3. Hvem bruger kulturhuset i dag – og hvem vil vi gerne være noget for?

Overvej, hvem der bruger kulturhuset i dag, og hvem I gerne vil nå i fremtiden.

Måske ønsker I at invitere flere unge indenfor. Måske vil I skabe bedre rammer for mennesker med sårbarheder eller gøre kulturhuset mere relevant for borgere med minoritetsetnisk baggrund. Det kan også være, at I ønsker at nå andre målgrupper, som i dag er underrepræsenterede blandt jeres brugere.

Beskriv, hvem I gerne vil være noget for, hvorfor netop disse målgrupper er vigtige for jer, og hvilke barrierer de møder i dag.

4. Hvad kan en forundersøgelse være med til at forandre på længere sigt?

Start med jeres ambition, ikke med den fysiske løsning.

Hvordan vil I gerne have, at kulturhuset fungerer om fem eller ti år? Hvad håber I, at en forundersøgelse kan gøre jer klogere på? Og hvilke beslutninger skal den hjælpe jer med at træffe?

Før I sender ansøgningen

Når I har udviklet jeres projekt og beskrevet jeres ambition, udfordring og målgruppe, er det en god idé at gennemgå ansøgningen én gang mere og sikre, at alle nødvendige oplysninger og bilag er på plads.

Inden I sender ansøgningen, anbefaler vi, at I:

- Læser 'Kulturhuse – Caseanalyse af arkitekturens betydning for deltagelse, fællesskab og brug', hvis I ikke allerede har gjort det.
- Deltager i et eller flere af de webinarer, vi afholder, hvor I kan blive klogere på Kulturhuse for Alle og stille spørgsmål til ansøgningsprocessen.
- Tilmelder jer Kulturhusene i Danmarks årsmøde den 12.–13. november 2026. Her kan I blive klogere på Kulturhuse for Alle, høre mere om indsatsen og møde andre kulturhuse, der arbejder med lignende ambitioner. Det skal understreges, at det ikke er en forudsætning at være medlem af Kulturhusene i Danmark for at søge og dermed heller ikke en forudsætning at deltage i årsmødet.
- Samler de bilag, der skal vedlægges ansøgningen (se hvilke under punktet Bilag til ansøgningen).

Tidsplan

Fase 1: Op til 25 kulturhuse får støtte til en forundersøgelse

19. januar 2027

Ansøgningsfrist for støtte til en forundersøgelse.

April 2027

De kulturhuse, der modtager støtte, får besked og bliver koblet sammen med en proces- og arkitektfaglig rådgiver.

Maj–november 2027

Forundersøgelserne gennemføres.

Fase 2: Op til 10 kulturhuse forventes at få støtte til at realisere deres projekt

Januar 2028

Alle kulturhuse, der har gennemført en forundersøgelse, kan søge om støtte til at realisere deres projekt. Projekter med en forundersøgelse, som ikke var en del af indsatsens støttede forprojekter, kan også søge i dette call.

En gennemført forundersøgelse er en forudsætning for at kunne søge støtte til realisering, men den er ikke en garanti for, at projektet opnår støtte. Ansøgninger til realiseringsfasen vurderes i en ny ansøgningsrunde.

Praktiske oplysninger

Ansøgningsportal

Ansøgningen udfyldes og indsendes via Realdanias digitale ansøgningsportal.

Link: <https://realdania.grant.nu/profile>

Ansøgningen kan gemmes som kladde undervejs, så I kan vende tilbage og arbejde videre, inden den sendes.

Webinarer

Vi tilbyder webinarer, hvor vi fortæller om ansøgningsprocessen og vurderingskriterierne sammen med sekretariatet. Her har I mulighed for at stille spørgsmål.

Hold jer orienteret og tilmeld jer via kulturhusene.dk/kulturhuseforalle.

Kulturhusene i Danmarks Årsmøde

På Kulturhusene i Danmarks Årsmøde den **12.-13. november 2026** kan I høre mere om Kulturhuse for Alle og møde andre kulturhuse, der arbejder med lignende udfordringer.

Bilag til ansøgningen

Følgende bilag skal vedlægges ansøgningen:

Dokumentation for adkomst

Hvis I ikke ejer den bygning, kulturhuset holder til i, skal I vedlægge en fuldmagt fra bygningens ejer. Fuldmagten skal vise, at ejeren giver jer tilladelse til at gennemføre en forundersøgelse, der kan danne grundlag for eventuelle fysiske ændringer af bygningen.

Dokumentation for ressourceallokering

En skriftlig tilkendegivelse fra kulturhusets ledelse om, at der afsættes mindst **100 timer** til projektledelse og deltagelse i udviklingsforløbet.

Driftsbudget eller årsregnskab

Vedlæg kulturhusets seneste driftsbudget eller årsregnskab.

Plantegninger

Vedlæg plantegninger af kulturhuset, hvis de findes.

Hvis I ikke har plantegninger, kan de ofte findes via kommunens byggesagsarkiv, for eksempel Weblager.dk eller FilArkiv.dk.

Fotos

Vedlæg billeder af de rum, udearealer eller situationer, der er relevante for den udfordring, I ønsker at undersøge.

Video (frivillig)

I kan vælge at vedlægge en kort video på højst tre minutter, hvor I fortæller om kulturhuset, den udfordring, I ønsker at arbejde med, og de fysiske rammer.

Videoen er frivillig og indgår som et supplement til den skriftlige ansøgning.

Har I spørgsmål undervejs, finder I svar på de mest almindelige spørgsmål i FAQ'en.

Her kan I blandt andet læse mere om ansøgningsprocessen, forundersøgelsen, økonomi og det videre forløb.

FAQ'en kan downloades på <https://www.kulturhusene.dk/kulturhuseforalle>

Kontakt

Har I spørgsmål til puljen og ansøgningsprocessen, er I velkomne til at kontakte sekretariatet for indsatsen Kulturhuse for Alle.

Susanne Abildgaard Rud

E-mail: kulturhuseforalle@b-a-r-k.dk

Telefon: +45 20 91 71 12

Har I spørgsmål til viden og netværksmuligheder og indsatsen generelt er I velkomne til at kontakte Kulturhusene Danmark.

Matilde Lund Larsen

E-mail: Matilde@kulturhusene.dk

Telefon: +45 93 60 87 44